

травня 1997 р. № 280/97-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.

3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 р. № 1602-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

5. Про Генеральну схему планування території України: Закон України від 7 лютого 2002 р. № 3059-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14>

6. Про державні цільові програми: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1621-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>.

7. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 8 вересня 2005 р. № 2850-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.

8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 р. № 2411-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.

9. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.

10. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

11. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.

12. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року: затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

Андрій БЛИЗНЮК

к. держ. упр., докторант Міжрегіональної академії управління персоналом

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Україна обрала стратегічний курс на інтеграцію до структур Європейського Союзу. Безперечно, для реалізації цієї мети необхідно виконати низку умов, серед яких однією з найголовніших є активний регіональний розвиток. Про це йдеться в Декларації щодо регіоналізму, прийнятої Асамблеєю Європейських регіонів (1996 р.). У документі зокрема зазначено, що регіони мають взяти на себе відповідальність у

таких галузях, як економіка, культура і туризм. Це положення знайшло подальший розвиток і в Європейській хартії місцевого самоврядування, за якою вплив держави на формування рекреаційної сфери має здійснюватися різними шляхами і на різних територіальних рівнях – місцевому, регіональному, загальнонаціональному і навіть міждержавному.

Сучасний розвиток рекреаційної сфери в Україні показує, що ефективність державної рекреаційної політики перш за все визначається досконалістю її нормативно-правової бази.

В контексті цього зауважимо, що рекреаційна діяльність являє собою складний комплексний предмет правового регулювання, який регулюється як загальними, так і спеціальними нормативно-правовими актами. Загальні акти характеризуються тим, що предмет їх регулювання досить широкий та охоплює як рекреаційні, такі і інші суспільні відносини; спеціальні – це акти, що цілком присвячені питанням рекреаційної сфери [2, с. 80]. Основу нормативно-правового забезпечення функціонування національного ринку рекреаційних послуг, державного регулювання та управління розвитку рекреації в Україні складають Закони України, укази президента, акти Кабінету Міністрів України, галузеві стандарти, міжнародні акти та інші нормативно-правові акти, які у своїй сукупності створюють умови для ефективної співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування, місцевих органів, що здійснюють регулювання в галузі рекреації та розвитку рекреаційного бізнесу держави.

На сьогодні в Україні склалася ситуація, коли, з одного боку, уже є певний досвід законодавчого регулювання рекреаційної галузі, а з другого – існує проблема гострої необхідності розширення нормативно-правового забезпечення рекреаційної діяльності у зв'язку з виникненням низки якісно нових, соціально-економічних, суспільно-політичних та інших умов. Відтак, чинна нормативно-правова база не відповідає сучасним тенденціям розвитку галузі, так як не забезпечує урахування особливостей її функціонування, глибокого проникнення в суть проблем та цілеспрямовану комплексну рекреаційну політику держави. В діючих нормативно-правових актах не визначені питання щодо налагодження взаємодії між державними органами влади і підприємницькими структурами, їх роль і значення в процесах розвитку рекреаційної сфери [1, с. 385].

Більшість діючих програм розвитку рекреаційної сфери носять декларативний характер, містять загальну інформацію про стан галузі, основні проблеми, наявний ресурсний потенціал, що може бути використаний з метою їх вирішення, сукупність запланованих заходів. Однак, негативним фактом є відсутність визначення джерел отримання ресурсів для здійснення запланованих заходів, критеріїв для перевірки стану їх виконання, а також відповідальних осіб.

Однією із важливих проблем, порівняно з розвиненими країнами

Європи та світу, є те, що в Україні практично неформована концепція державного регулювання рекреаційної сфери, яка б відповідала євроінтеграційним тенденціям нашої держави. Це створює певні проблеми в реалізації державної політики в напрямі активізації споживчого попиту, підвищення соціальної спрямованості рекреаційних послуг, сприяння масовому поширенню пропозиції, розширення асортименту на засадах інноваційності відповідно до запитів сучасного суспільства, зростанню їх ролі у відтворенні людського капіталу.

З метою ефективного управління рекреаційним потенціалом країни та підвищення рівня його віддачі потребують врегулювання на законодавчому рівні питання розподілу повноважень між низкою органів державної виконавчої влади, що мають безпосереднє відношення до здійснення рекреаційної діяльності [3, с. 49].

Нормативного закріплення потребує також визначення ідентифікаційних ознак, статусу рекреаційних територій та віднесення до різних категорій (міжнародного, державного, місцевого значення), а також уточнення їх переліку та відповідної компетенції органів державної влади різних рівнів щодо здійснення повноважень на таких територіях.

Варто переглянути нормативні документи, що регулюють порядок розміщення, сервісного обслуговування, охорони навколишнього середовища та культурно-історичних пам'яток, підготовки персоналу та інших питань, які регламентують рекреаційну діяльність. Вирішення даних проблем передбачає розробку та впровадження нормативних актів регіонального значення, організацію контролю за додержанням законодавчих і нормативно-правових актів, підготовку пропозицій щодо вдосконалення законодавства на державному рівні згідно з міжнародним досвідом господарювання, розрахунок потреби в рекреаційних, фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсах, трансформацію управлінських систем.

Систематизація нормативних актів на основі зведення правових норм різних правових актів в один документ, що здійснює регулювання рекреаційної галузі і лежить в основі кодифікації займає суттєве місце в сучасній ієрархії нормативно-правового регулювання рекреаційних зв'язків України. Саме комплексний підхід і розробка єдиного систематизованого регулювання відносин у даній сфері дасть можливість вирівняти диспропорції розвитку галузі.

Слід зазначити, що необхідним є прийняття програм розвитку рекреаційного комплексу регіонів, яка буде спрямована на стимулювання ефективного використання наявних рекреаційних ресурсів регіонів, підвищення рівня міжгалузевого співробітництва, розвиток ринкових відносин у рекреаційній сфері. Програмою має передбачатися здійснення комплексу заходів щодо удосконалення системи управління рекреаційною галуззю, нагромадження на рекреаційних підприємствах необхідних для здійснення структурних перетворень матеріальних і

фінансових ресурсів, зміцнення наявної матеріальної бази, створення умов для реалізації проектів.

Нагальним завданням сьогодення для України є імплементація законодавства ЄС у сфері рекреації, що забезпечить удосконалення діючого законодавства у рекреаційній сфері з урахуванням досвіду провідних країн ЄС, покращення показників сфери рекреації, об'єднання учасників рекреаційного ринку. Відповідно, гармонізація національних стандартів у сфері рекреації з міжнародними й європейськими стандартами сприятиме покращенню якості національного рекреаційного продукту та обслуговування споживачів рекреаційних послуг.

Список використаної літератури

1. Білинська М. Термінологічні аспекти державного управління в охороні здоров'я: медична допомога та медична послуга / М. Білинська, О. Виноградов // Вісник НАДУ. – 2006. – № 2. – С. 382 – 391.

2. Коротич О. Механізм державного управління: проблеми теорії та практичної побудови / О. Коротич // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. – К.: Вид-во НАДУ 2006. – Вип. 3. – С. 79 – 84.

3. Орлов Б. Правові проблеми визначення понять курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних територій / Б. Орлов // Підприємництво, господарство і право. – 2000. – № 5. – С. 48 – 50.

Олег БОНДАР

*здобувач Таврійського
національного університету
імені В.І. Вернадського*

ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В РЕГІОНІ

На концептуальному рівні визначаються мета, завдання й пріоритетні напрями державної соціально-економічної політики. Ціль її реалізації полягає у прагненні досягти максимального добробуту суспільства за допомогою вирішення наступних завдань:

- економічне зростання;
- повна зайнятість;
- стабільність рівня цін і стабільність національної валюти;
- зовнішньоекономічна рівновага;
- зовнішня й внутрішня безпека;
- соціальний захист і створення умов по забезпеченню суспільного правопорядку й соціально-психологічного клімату.

Нині суб'єктами управління соціально-економічними процесами в регіоні та їх основним завданнями є: